

Pallag Zoltán

Nagyanyám nipposztáskor

Bárándpuszta alig több mint három tucat ház a Mezőföld északi részén, a búzatermő fennsíkon; a gyéren lakott területről a többi mezőföldi mégsem beszél úgy, hogy „ott künn”. Errefelé ez sosem volt divat. Az itteniekre azt mondják: a bárándiak. Nagyanyám is bárándi, a fél családom az.

A téli nap ma lágy volt, mint egy kényeztetés. Vágtam a fát az udvaron, a góré mellett a hóban. A fa kemény volt, mint a jég. Kemény, mint a faszom, ahogy Laci mondaná, nagyanyám egyetlen fia, de ő már nem él, csak én hallom néha. Úgy volt, hogy amit hasogatam, ebéd előtt bedobálom a sufniába, de inkább lehúztam a kesztyűt, leültem a tuskóra és rágyújtottam. Ott ültem a sufni előtt kapucnival a fejemen, és a füstöt fújtam, amikor a konyhaajtó kinyílt és nagyanyám szólt, hogy kész az ebéd, Zolika.

– Mindjárt megyek, mama – mondtam neki, mert nagyanyának soha nem szólítottam, hogy is nézne ki. Egyedül élt. Csirke volt nokedlival, előtte húsleves, utána délutáni alvás.

– Megnézem a Magdit, mit csinál, jövök nemsokára – mondta, és ezzel el.

Bevettem magam a nagyszobába, a cserépkályha rendesen működött. Na, gondoltam, ilyen melegben jó, ha két oldalt olvasok. Bevettem magam az ágyba, a fikuszok alá Bódi Péter *Szétírt falak* című graffitis nemzedéki regényével – a Kötve-fűzve blogra írtam róla –, és mielőtt elnyomott volna az álom, ezt olvastam az 59. oldalon: „Amint kinyitottam a szemem, kiszúrtam Zask nagymamájának a sok porcelánszarságát a polcokon. Kacsák, kutyák, mindenféle giccses cucc. Nem tudom, honnan szerválják ezeket a nagymamák. A nyugdíjhoz kaphatják, mert csak időseknél látok ilyet.” Hosszúakat pislogtam a szekrény sor felé a nippekre. Soha nem gondolkodtam rajtuk, mióta az eszemet tudom.

Mama ébresztett, hogy főzött kávé, és a Tamás – a Magdi fia – megint sokat iszik.

– Mama, honnan vannak azok a porcelán nipppek, ott a szobában? – kérdeztem tőle először életemben, mert jobb később, mint soha.

– A nyugdíjhoz kaptam a vadgazdaságban. Minden ott töltött öt évért adtak egyet a végén, és utána a nyugdíjas találkozók is mindig kaptunk egyet-egyét – mondta, és megkeverte a kávéban a sűrített tejet.

Egy fonott kosárnak látszó porcelán tálra mutattam, benne aprópénz, sárga csekkek, kulcs, befőttes gumik és bicikli szelep.

– És ez?

– Ezt is. A Mikula fővadász adta személyesen. Nipp osztás van, Katica néni. Így mondta. Jóképű ember volt szegény – mondta nagyanyám, és nevetett.

– Mindenki kapott?

– Mindenki, aki akkor nyugdíjba ment, de tálát csak a kiváló dolgozók – mondta, és a tál-

cára tette az üres csészét. – Fehérváron volt a megyei nippraktár, onnan hozták minden évben a vadászházba a nipeket. Mért kérdezed?

– Csak olvastam, hogy volt ilyen annak idején.

– Volt, de mi van a lányokkal?

– Eldobálom a havat, mama, mert mindjárt besötétedik – mondtam, és a tálcára tettem a kávémat. – A lapátot hol találom?

– Kint, a padlásajtó mellett.

Kimentem, rágyújtottam. Világított az udvar, és a frissen hasogatott fa a sufni előtt.

